

UCHWAŁA NR XXXI/301/2026
RADY MIASTA ŚWIDNIK
z dnia 20 stycznia 2026 r.

**w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi na uchwałę
Nr XXVII/272/2025 Rady Miasta Świdnik z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie ustanowienia
pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Świdnik**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 54 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. 2024 r. poz. 935 z późn. zm.) oraz po zaopiniowaniu przez Komisję Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Rada Miasta Świdnik uchwala, co następuje:

§ 1. Nie uwzględnia się skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie wniesionej za pośrednictwem Rady Miasta Świdnik na uchwałę Nr XXVII/272/2025 Rady Miasta Świdnik z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Świdnik.

§ 2. Odpowiedź na skargę stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Burmistrz Miasta Świdnik przekaze skargę wraz z odpowiedzią oraz aktami sprawy do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Świdnik.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Świdnik

Roman Kozak

Załącznik do uchwały nr XXXI/301/2026
Rady Miasta Świdnik
z dnia 20 stycznia 2026 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie
ul. Marii Curie-Skłodowskiej 40
20-029 Lublin

Odpowiedź na skargę
na uchwałę Nr XXVII/272/2025 Rady Miasta Świdnik z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie
ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Świdnik

W odpowiedzi na skargę z dnia 23.12.2025 r. (data wpływu do kancelarii Urzędu Miasta Świdnik) złożoną do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie za pośrednictwem Rady Miasta Świdnik przez Skarb Państwa – Nadleśnictwo Świdnik, ul. Lotnicza 4, 21-040 Świdnik, w przedmiocie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XXVII/272/2025 Rady Miasta Świdnik z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Świdnik, **wnoszę o oddalenie skargi w całości.**

Uzasadnienie

Skarżący, Skarb Państwa – Nadleśnictwo Świdnik, ul. Lotnicza 4, 21-040 Świdnik, wniósł skargę na uchwałę Nr XXVII/272/2025 Rady Miasta Świdnik z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Świdnik, zaskarżając ją w całości i zarzucając jej naruszenie art. 4 ust. 3, art. 7, art. 8, art. 9 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach a także art. 44 ust. 1, w zw. z art. 40 ust. 1 oraz art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16.04.2024 r. o ochronie przyrody.

Zaskarżona uchwała Nr XXVII/272/2025 Rady Miasta Świdnik z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Świdnik nie narusza przepisów prawa, a przy jej sporządzaniu uwzględniono wymagania wynikające z art. 40, art. 44 oraz art. 45 ustawy z dnia 16.04.2024 r. o ochronie przyrody, a także rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. poz. 2300).

Projekt uchwały wraz z załącznikami został przedłożony do uzgodnienia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, który postanowieniem znak WPN.623.10.2025.KWAW z dnia 20.10.2025 r. uzgodnił projekt uchwały. Po przyjęciu uchwały przez Radę Miasta Świdnik przekazana ona została Wojewodzie w celu dokonania oceny zgodności z prawem, podlegała więc kontroli legalności. Fakt zgodności uchwały z przepisami prawa potwierdzony został przez stanowisko Wojewody Lubelskiego, który ogłosił uchwałę w dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego dnia 04.12.2025 r. poz. 5508.

Wniosek o ustanowienie pomników przyrody do Urzędu Miasta Świdnik złożyła grupa społeczna „Ratujmy Nasz Las” oraz w formie interpelacji Radny Rady Miasta Świdnik. Objęte uchwałą drzewa rosną na terenie Gminy Miejskiej Świdnik, w Lesie Rejkowizna, który wchodzi w skład Nadleśnictwa Świdnik, na działkach stanowiących własność Skarbu Państwa, znajdujących się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Celem oceny drzew zaproponowanych do objęcia ochroną, w dniach 24-25 lipca odbyła się ich weryfikacja w terenie, w której udział wzięli przedstawiciele wnioskodawcy, Nadleśnictwa Świdnik oraz Urzędu Miasta Świdnik. Podczas oględzin dokonano aktualizacji wskazanych we wniosku danych dotyczących m.in. lokalizacji i obwodów pni drzew oraz współrzędnych geograficznych. W wyniku oględzin, spośród 53 szt. drzew objętych wnioskiem, w terenie odnaleziono 44 drzewa, z których

26 spełniało kryterium obwodu wskazane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. poz. 2300).

W wyniku przeprowadzonej oceny Nadleśnictwo Świdnik do objęcia ochroną w formie pomników przyrody pozytywnie zakwalifikowało sześć drzew, natomiast Gmina Miejska Świdnik po ponownej weryfikacji drzew oraz ich wielokrotnej ocenie w terenie, zdecydowało się na objęcie ochroną 21 szt. drzew, w tym 17 szt. drzew gat. dąb szypułkowy *Quercus robur* L., 3 szt. drzew gat. czereśnia ptasia *Prunus avium* L., 1 szt. drzewa gat. lipa drobnolistna *Tilia cordata* Mill.

Przed procedowaniem uchwały na Sesji Rady Miasta Świdnik, Burmistrz Miasta Świdnik ponownie zwrócił się do Lasów Państwowych Nadleśnictwa Świdnik o wyrażenie zgody na objęcie przedmiotowych drzew wskazaną formą ochrony. Nadleśniczy Nadleśnictwa Świdnik podtrzymał stanowisko, że w wyniku przeprowadzonych działań pozytywnie oceniono objęcie ochroną pomnikową sześciu drzew.

Należy zważyć, że kryteriami uznawania drzew za pomniki przyrody, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. poz. 2300) są:

- 1) obwód pnia nie mniejszy niż minimalny obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew, określony w załączniku do rozporządzenia, lub
- 2) wyróżnianie się wśród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku w skali kraju, województwa lub gminy, ze względu na obwód pnia, wysokość, szerokość korony, wiek, występowanie w skupiskach, w tym w alejach lub szpalerach, pokrój lub inne cechy morfologiczne, a także inne wyjątkowe walory przyrodnicze, naukowe, kulturowe, historyczne lub krajobrazowe.

Należy zatem zwrócić uwagę, że warunkiem objęcia drzewa ochroną pomnikową, zgodnie ze wskazanym powyżej rozporządzeniem, jest spełnianie co najmniej jednego ze wskazanych w rozporządzeniu kryteriów. Podjęcie przez Radę Miasta Świdnik skarżonej uchwały było w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami, których właściwą wykładnię obrazuje wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 marca 2017 r. II OSK 121/17, zgodnie z którym „Ustawodawca przewidział jedynie kompetencję rady gminy do podjęcia uchwały w sprawie ustanowienia pomnika przyrody, gdyż negatywne stanowisko organu w tym zakresie wobec niewypełnienia przesłanek ustawowych z art. 40 ust. 1, oraz z art. 44 ust. 2 i 3a u.o.p. wyklucza podjęcie wskazanej uchwały. Za takim rozumieniem analizowanego przepisu przemawia także fakt, że gdyby ustawodawca chciał nadać radzie gminy kompetencję do podejmowania negatywnych uchwał w przedmiocie ustanawiania pomników to wyraziłby to stosownym uregulowaniem jak czynił to np. w ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę co do odmowy zatwierdzania taryf na wodę i ścieki.”.

Wszystkie objęte uchwałą drzewa spełniły kryterium obwodu wskazane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska, ponadto wyróżniają się wśród innych drzew tego samego gatunku w skali gminy, ze względu na obwód pnia, wiek czy pokrój, a także inne wyjątkowe walory przyrodnicze i krajobrazowe. Drzewa zostały wybrane na podstawie wnikliwej analizy, wielokrotnych oględzin drzew, m.in. z udziałem strony społecznej, przy uwzględnieniu stanu zdrowotnego, lokalizacji oraz znaczenia jakie te drzewa mają dla lokalnej społeczności. Podczas kwalifikacji drzew sporządzona została dokumentacja fotograficzna.

W odpowiedzi na zarzut powodowanego przez drzewa zagrożenia należy wskazać, że drzewa w większości rosną w oddaleniu od ścieżek leśnych, w głębi lasu i znajdują się w dobrym stanie zdrowotnym. Drzewa posiadają posusz, czy pojedyncze obumarłe konary, co jest typowe dla drzew

sędziwych i nie powinno stanowić przesłanki do odstąpienia od objęcia drzew ochroną. Uwzględniając względy bezpieczeństwa odstąpiono od objęcia uchwałą drzew znajdujących się w najgorszym stanie zdrowotnym oraz tych zlokalizowanych bezpośrednio przy zabudowaniach, jeśli ich stan zdrowotny wskazywał na to, że w warunkach normalnych mogą stanowić zagrożenie dla ludzi lub mienia. W ramach ochrony czynnej ustalono ponadto monitorowanie stanu zdrowotnego drzew oraz wykonywanie prac pielęgnacyjnych i zabezpieczających na potrzeby ochrony przyrody, a także w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa użytkowników nieruchomości, na których rosną bądź nieruchomości sąsiednich. Co więcej, zgodnie z art. 44 ust 4 ustawy o ochronie przyrody w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego, następuje zniesienie formy ochrony przyrody.

Należy zwrócić uwagę, że na terenie Lasu Rejkowizna, w szczególności wzdłuż ścieżek od lat rośnie wiele drzew grożących powstaniem złomów bądź obłamaniem konarów, wobec których Nadleśnictwo nie podejmowało żadnych działań ze względów bezpieczeństwa.

Celem nadrzędnym objęcia przedmiotowych drzew ochroną prawną i otoczenia ich szczególną opieką, była realizacja w skali lokalnej ochrony przyrody, służąca zachowaniu drzew dla przyszłych pokoleń. Wprowadzenie zakazów, a także ochrony czynnej, m.in. przez ochronę drzew w granicach lokalizacji obejmującej zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszy niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzewa - tożsamej lub zbliżonej do zasięgu koron oraz systemów korzeniowych - pozwoli na pełniejsze zabezpieczenie przed niszczeniem cennych walorów przyrodniczych drzew, szczególnie w kontekście trwającej zintensyfikowanej wycinki drzew na terenie Lasu Rejkowizna. W opinii organu, wskazane w § 5 uchwały ustalenia dotyczące ochrony czynnej mieszczą się w definicji wskazanej w art. 5 pkt. 5 ustawy o ochronie przyrody.

Odnosząc się do zarzutu uniemożliwienia prowadzenia przez Nadleśnictwo Świdnik trwale zrównoważonej gospodarki leśnej zgodnie z decyzją Ministra Środowiska nr DLŁ-WGL.8100.72.2021 zwracamy uwagę, że przyjęcie uchwały w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Świdnik powoduje jedynie konieczność modyfikacji sposobu prowadzenia gospodarki leśnej w poszanowaniu dla ochrony przyrody. Zgodnie ze wskazanym przez skarżącego art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem w szczególności celów takich jak zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą; ochrony lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody. Objęty uchwałą stary, w większości dębowy drzewostan, znajduje się w najcenniejszych przyrodniczo i wymagających ochrony oddziałach lasu.

Wskazać zatem należy, że zaskarżona uchwała nie narusza żadnych przepisów, a przy jej sporządzaniu uwzględniono wszystkie wymagania wynikające z ustawy z dnia 16.04.2024 r. o ochronie przyrody oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. poz. 2300).